

MTÜ Ikkagi Inimesed
info@ikkagiinimesed.ee

Teie 26.02.2026 /
Meie 07.04.2026 nr 1.2-2/9-29

Vastus seisukohale

Lugupeetud Riina Kütt

Sotsiaalministeerium on tutvunud Teie seisukohaga nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (NETS) eelnõu kohta ning tänab arvamuse esitamise eest.

Teie pöördumises käsitletakse ulatuslikult vaksineerimisega seotud riske, vaktsiinikahju hüvitamise süsteemi toimimist ning Raviameti ja Tervisekassa rolli. Peame vajalikuks rõhutada, et Eesti immuniseerimispoliitika ning vaktsiinide ohutuse ja tõhususe hindamine põhinevad rahvusvahelisel teaduslikul konsensusel, Euroopa Liidu ravimiohutuse raamistikul ning kehtival õigusel. Vaktsiinid läbivad enne kasutusele võtmist põhjalikud kliinilised uuringud ning ka pärast müügiloo andmist toimub pidev kõrvaltoimete seire ja hindamine.

NETS eelnõu reguleerib nakkushaiguste ennetamise ja tõrje korraldust ning isikute kohustusi. Eelnõuga ei muudeta vaktsiinide ohutuse hindamise põhimõtteid ega vaktsiinikahju hüvitamise regulatsiooni, mis on sätestatud ravimiseaduses. Samuti ei muuda NETS eelnõu vaksineerimist kohustuslikuks. Eestis on vaksineerimine jätkuvalt vabatahtlik ning kedagi ei vaksineerita vastu tema tahtmist.

NETS eelnõu § 20 lõike 5 eesmärk on tagada lapse tervise ja parimate huvide kaitse. Säte ei näe ette automaatset ega sunduslikku vaksineerimist. Immuniseerimine toimub üksnes tervishoiuteenuse osutamise üldpõhimõtteid järgides, lähtudes võlaõigusseadusest, arstiteaduse üldisest tasemest ning konkreetse isiku tervislikust seisundist. Tervishoiuteenuse osutaja vastutab iga üksikjuhtumi hindamise eest ning peab arvestama lapse vanuse, küpsuse ja terviseseisundiga.

Teie pöördumises esitatud väited vaktsiinikahju hüvitamise süsteemi väidetava ebaõigluse või õigusvastasuse kohta väljendavad hinnanguid ja tõlgendusi. Kehtiva õiguse kohaselt on vaktsiinikahju hüvitamise süsteem loodud just selleks, et katta harvaesinevaid raskeid tervisekahjustusi, mis tekivad õigesti manustatud vaktsiini tagajärjel. Sotsiaalministeerium ei nõustu järeldustega, mille kohaselt oleks kehtiv immuniseerimise või ravimiohutuse korraldus vastuolus teaduspõhise meditsiini, õigusriigi põhimõtete või rahvusvahelise praktikaga.

Seoses vaktsiinikahju hüvitamise süsteemi rakendamise juhime tähelepanu, et haldusorganite tegevuse õiguspärasuse kontrollimiseks on õiguskorras ette nähtud vaide- ja kohtumenetluse võimalused. NETS eelnõu menetlus ei ole ette nähtud vaktsiinikahju hüvitamise süsteemi ümberhindamiseks ega ravimiohutuse regulatsiooni muutmiseks.

Kokkuvõtvalt ei anna Teie pöördumises esitatud argumendid alust NETS eelnõu kavandatud regulatsiooni muutmiseks ega eelnõu § 20 lõike 5 ümberkujundamiseks. Sotsiaalministeerium soovib luua selge ja teadmuspõhise õigusraamistiku, mis tagab, et igaühe tervis ja kõigi elu oleksid kaitstud nakkushaiguste eest nagu tänapäeval peab.

Teie seisukoht on teadmiseks võetud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heli Laarmann

rahvatervishoiu osakonna juhataja

Kerli Reintamm-Gutan

Kerli.Reintamm-Gutan@sm.ee